

STANOVISKO REPUBLIKOVEJ ÚNIE ZAMESTNÁVATEĽOV

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/517>

Materiál v pripomienkovom konaní do 15.10.2024

Stručný popis podstaty materiálu najmä jeho relevancie z pohľadu RÚZ

Ministerstvo zdravotníctva SR predkladá návrh ako iniciatívny

Cieľom a obsahom materiálu je najmä:

Účelom návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 579/2004 Z. z. o záchranej zdravotnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony je zavedenie takých zmien do systému záchranej zdravotnej služby („ZZS“), aby sa zabezpečila jeho udržateľnosť a zlepšila dostupnosť neodkladnej zdravotnej starostlivosti pre obyvateľstvo. Narastajúci počet volaní na linku tiesňového volania 155, narastajúci počet výjazdov a zahlcovanie systému odkladnými udalosťami spôsobujú postupné znižovanie dostupnosti záchranej zdravotnej služby. Tento návrh zavádza niekoľko opatrení, ktoré majú za cieľ stabilizovať systém ZZS a zabezpečiť jeho udržateľnosť a dostupnosť neodkladnej zdravotnej starostlivosti.

Návrh zákona má nadobudnúť účinnosť dňa 01.01.2025, okrem vymedzených bodov, ktoré nadobudnú účinnosť neskôr

Postoj RÚZ k materiálu

Návrh zavádza niekoľko opatrení, ktoré majú za cieľ stabilizovať systém ZZS a zabezpečiť jeho udržateľnosť a dostupnosť neodkladnej zdravotnej starostlivosti. RÚZ k návrhu predkladá nižšie uvedené zásadné pripomienky, v ktorých poukazujeme najmä na fakt, že len centrálné príjmy zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti sú kompletne vybavené na prevzatie pacienta od posádky RRLP/RZP. Iní poskytovatelia na prevzatie pacienta nie sú personálne, priestorovo ani materiálo-technicky vybavení, čo musí zákon zohľadniť.

Pripomienky RÚZ k predkladanému materiálu

1. Zásadná pripomienka k čl. I novelizačný bod 9.

Zásadne nesúhlasíme a žiadame bod 9 kompletne vypustiť.

Odôvodnenie:

Centrálné príjmy ústavnej zdravotnej starostlivosti sú kompletne vybavené na prevzatie pacienta od posádky RRLP/RZP. Iní poskytovatelia na prevzatie pacienta nie sú personálne, priestorovo ani materiálo-technicky vybavení.

V súčasnosti sa po výjazde a ošetrovaní pacienta posádka RZP/RLP rozhoduje medzi tým, či bude pacient transportovaný na dodiagnostikovanie do ústavnej zdravotnej starostlivosti alebo pacienta ponechá v domácom prostredí, pričom mu odporučí ďalší. Kvalifikovaný pracovník sa tak na základe svojich vedomostí rozhodne, že nejde o stav, ktorý nevyžaduje neodkladnú zdravotnú starostlivosť, a teda ošetrovanie pacienta znesie odklad.

V návrhu novely zákona predkladateľ má v úmysle urobiť z vozidiel RZP/RLP rozvozové vozidlá, ktoré majú pacientov rozvážať k rôznym poskytovateľom zdravotnej starostlivosti napriek tomu, že na základe odborného vyhodnotenia posádky RZP/RLP takíto pacienti a ich ďalšie ošetrovanie znesie odklad.

Nie je jasné, z akého medicínskeho dôvodu v prípade, ak pacient preukázateľne nevyžaduje neodkladnú zdravotnú starostlivosť, a teda nemá byť na základe rozhodnutia posádky RZP/RLP transportovaný na ďalšie neodkladné vyšetrenie, má podľa navrhovateľa blokovať pacientov medicínsky neindikovaný doslova rozvoz do iných zdravotníckych zariadení posádku RZP/RLP v prípade, že ošetrovanie podľa odborného stanoviska posádky RZP/RLP

preukázateľne znesie odklad. Pacient môže byť ošetrovaný u svojho ošetrojúceho lekára v nasledujúcich dňoch v rámci bežnej prevádzky ambulancie. Rozvážanie pacientov nevyžadujúcich si neodkladnú zdravotnú starostlivosť do ambulancií rôznych poskytovateľov zdravotnej starostlivosti by rozvrátilo prevádzku ambulancií a preukázateľne by bolo v rozpore so správnym a medicínsky a právne bezpečným poskytovaním zdravotnej starostlivosti v SR. Uvedené opatrenie by malo okrem blokovania kapacít posádok RZP/RLP a rozvrátení priepustnosti kapacít ambulancie aj finančné dopady.

Zároveň drvivá väčšina ambulancií, predovšetkým na vidieku, vôbec nedisponuje prevádzkovým, diagnostickým a terapeutickým vybavením v prípade zhoršenia zdravotného stavu pacienta po jeho ponechaní posádkou RZP/RLP v ambulancii (napr. laboratórne vyšetrenie, RTG a podobne). Znamenalo by to, že v prípade opätovného zhoršenia zdravotného stavu pacienta by bolo nevyhnutné znovu indikovať ďalší výjazd posádky RZP/RLP, opätovne blokovať tieto posádky a zároveň nepostupovať v súlade s medicínou založenou na dôkazoch (EBM), čím by bola preukázateľne ohrozená medicínska aj právna bezpečnosť pacienta aj poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Ambulantné zdravotnícke zariadenia nie sú usporiadané tak ako centrálné príjmy nemocníc poskytovať diferenciallyno-diagnostické výkony a terapeutické intervencie pre pacientov, ktorí vyžadujú napr. expektáciu, pretože nedisponujú priestormi, kde by mohol byť vyšetrený pacient mimo poradia a zároveň vyžadujúci si pozorovanie umiestnený. Už teraz extrémne preťažené ambulancie pri kritickom nedostatku zdravotníckych pracovníkov nemajú ani možnosť vyčleniť zdravotníckych pracovníkov na pozorovanie a ošetrovanie pacientov privezených posádkou RZP/RLP.

1/ Nie sú definované podmienky odovzdania a prebratia pacienta, napr. tolerovaný prestoj posádky RZP/RLP, lekár zdravotníckeho zariadenia práve vyšetruje iného pacienta, nie je prítomný v zdravotníckom zariadení, prebieha LPK a podobne.

2/ Nie je jasné materiálny-technické zabezpečenie poskytovateľov, ktorí by sa mali postarať o pacienta privezeného posádkou RZP/RLP - napr. neexistencia možnosti monitorovania a expektácie, neexistencia laboratória, RTG a podobne.

3/ Nie je určený kľúč operačného strediska na výber "inéno zdravotníckeho pracovníka / poskytovateľa".

4/ Operačnému stredisku nie je známe materiálny-technické zabezpečenie „inéno“ zdravotníckeho zariadenia (prítomnosť AED, monitor...), ktorý má "spolu so zdravotníckym pracovníkom iného poskytovateľa určeným operačným strediskom záchranej zdravotnej služby," zabezpečiť komplexnú starostlivosť o pacienta ošetrovaného posádkou RZP/RLP.

5/ Nie je definovaný zodpovedný zdravotnícky pracovník, ktorý preberie v zdravotníckom zariadení pacienta od posádky RZP/RLP.

2. Zásadná pripomienka k čl. I novelizačný bod 17, v časti §5c odsek 2

V odseku 2 žiadame ustanoviť presný počet členov komisie - formulácia prvej vety sa zmení na „komisiu, ktorá má piatich členov“.

Odôvodnenie:

Slovo „najmenej“ dáva ministerstvu zdravotníctva neobmedzené možnosti rozširovať počet členov komisie podľa vlastného rozhodnutia, čo je v prostredí rozhodovania o tak závažných úlohách, ako je hodnotenie činnosti záchranej zdravotnej služby, neprípustné.

Zároveň žiadame za slová „piatich členov“ doplniť vetu: „Troch členov komisie nominuje ministerstvo, jedného člena prevádzkovateľa staníc záchranej zdravotnej služby, jedného člena príslušná komora.“

Odôvodnenie:

Je nevyhnutné, aby boli členovia komisie zastúpení vyvážené a tak, aby bolo možné činnosť komisie kontrolovať všetkými dotknutými subjektmi.

3. Zásadná pripomienka k čl. I novelizačný bod 17, v časti §5c odsek 5

Žiadame odsek 5 z návrhu vypustiť.

Odôvodnenie:

Prevádzka staníc záchranej zdravotnej služby je PLNE hrazená z verejného zdravotného poistenia vo výške desiatok miliónov EUR, ktorého zdrojom sú občania SR. Z uvedeného dôvodu má odborná aj laická verejnosť neodňateľné právo kontrolovať kvalitu poskytovateľov uvedenej zdravotníckej služby a spolu s ňou aj efektivitu vynakladaných

finančných prostriedkov. Niet žiadneho vecného ani právneho dôvodu na to, aby bola činnosť a výsledky hodnotenia komisie utajené a zároveň aby boli členovia komisia viazaní mlčanlivosťou, a to aj po ukončení svojho členstva v komisii.

4. Zásadná pripomienka k čl. II novelizačný bod 26

Zásadne nesúhlasíme a žiadame bod 26 kompletne vypustiť.

Odôvodnenie:

Centrálne príjmy ústavnej zdravotnej starostlivosti sú kompletne vybavené na prevzatie pacienta od posádky RZP/RLP. Iní poskytovatelia na prevzatie pacienta nie sú personálne, priestorovo ani materiálno-technicky vybavení.

1/ Nie sú definované podmienky odovzdania a prebratia pacienta, napr. tolerovaný prestoj RZP, lekár zdravotníckeho zariadenia práve vyšetruje iného pacienta, nie je prítomný v zdravotníckom zariadení, prebieha LPK a podobne.

2/ Nie je jasné materiálno-technické zabezpečenie poskytovateľov, ktorí by sa mali postarať o pacienta privezeného posádkou RZP/RLP - napr. neexistencia možnosti monitorovania a expektácie, neexistencia laboratória, RTG a podobne.

3/ Nie je určený kľúč operačného strediska na výber "inéno zdravotníckeho pracovníka / poskytovateľa".

4/ Operačnému stredisku nie je známe materiálno-technické zabezpečenie „inéno“ zdravotníckeho zariadenia (prítomnosť AED, monitor...), ktorý má "spolu so zdravotníckym pracovníkom iného poskytovateľa určeným operačným strediskom záchranej zdravotnej služby," zabezpečiť komplexnú starostlivosť o pacienta ošetrovaného posádkou RZP/RLP.

5/ Nie je definovaný zodpovedný zdravotnícky pracovník, ktorý preberie v zdravotníckom zariadení pacienta od posádky RZP/RLP.

V súčasnosti sa po výjazde a ošetrovaní pacienta posádka RZP/RLP rozhoduje medzi tým, či bude pacient transportovaný na dodiagnostikovanie do ústavnej zdravotnej starostlivosti alebo pacienta ponechá v domácom prostredí, pričom mu odporučí ďalší. Kvalifikovaný pracovník sa tak na základe svojich vedomostí rozhodne, že nejde o stav, ktorý nevyžaduje neodkladnú zdravotnú starostlivosť, a teda ošetrovanie pacienta znesie odklad.

V návrhu novely zákona predkladateľ má v úmysle urobiť z vozidiel RZP/RLP rozvozové vozidlá, ktoré majú pacientov rozvážať k rôznym poskytovateľom zdravotnej starostlivosti napriek tomu, že na základe odborného vyhodnotenia posádky RZP/RLP takíto pacienti a ich ďalšie ošetrovanie znesie odklad.

Nie je jasné, z akého medicínskeho dôvodu v prípade, ak pacient preukázateľne nevyžaduje neodkladnú zdravotnú starostlivosť, a teda nemá byť na základe rozhodnutia posádky RZP/RLP transportovaný na ďalšie neodkladné vyšetrenie, má podľa navrhovateľa blokovať pacientov medicínsky neindikovaný doslova rozvoz do iných zdravotníckych zariadení posádku RZP/RLP v prípade, že ošetrovanie podľa odborného stanoviska posádky RZP/RLP preukázateľne znesie odklad. Pacient môže byť ošetrovaný u svojho ošetrojúceho lekára v nasledujúcich dňoch v rámci bežnej prevádzky ambulancie. Rozvážanie pacientov nevyžadujúcich si neodkladnú zdravotnú starostlivosť do ambulancií rôznych poskytovateľov zdravotnej starostlivosti by rozvrátilo prevádzku ambulancií a preukázateľne by bolo v rozpore so správnym a medicínsky a právne bezpečným poskytovaním zdravotnej starostlivosti v SR. Uvedené opatrenie by malo okrem blokovania kapacít posádok RZP/RLP a rozvrátení priepustnosti kapacít ambulantského sektora aj finančné dopady.

Zároveň drvivá väčšina ambulancií, predovšetkým na vidieku, vôbec nedisponuje prevádzkovým, diagnostickým a terapeutickým vybavením v prípade zhoršenia zdravotného stavu pacienta po jeho ponechaní posádkou RZP/RLP v ambulancii (napr. laboratórne vyšetrenie, RTG a podobne). Znamenalo by to, že v prípade opätovného zhoršenia zdravotného stavu pacienta by bolo nevyhnutné znovu indikovať ďalší výjazd posádky RZP/RLP, opätovne blokovať tieto posádky a zároveň nepostupovať v súlade s medicínou založenou na dôkazoch (EBM), čím by bola preukázateľne ohrozená medicínska aj právna bezpečnosť pacienta aj poskytovateľa zdravotnej starostlivosti.

Ambulantné zdravotnícke zariadenia nie sú uspošobené tak ako centrálne príjmy nemocníc poskytovať diferenciálno-diagnostické výkony a terapeutické intervencie pre pacientov, ktorí vyžadujú napr. expektáciu, pretože nedisponujú priestormi, kde by mohol byť vyšetrený pacient mimo poradia a zároveň vyžadujúci si pozorovanie umiestnený. Už teraz extrémne preťažené ambulancie pri kritickom nedostatku zdravotníckych pracovníkov nemajú ani možnosť vyčleniť zdravotníckych pracovníkov na pozorovanie a ošetrovanie pacientov privezených posádkou RZP/RLP.

Zdroj:

<https://www.slov-lex.sk/legislativne-procesy/SK/LP/2024/517>